

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

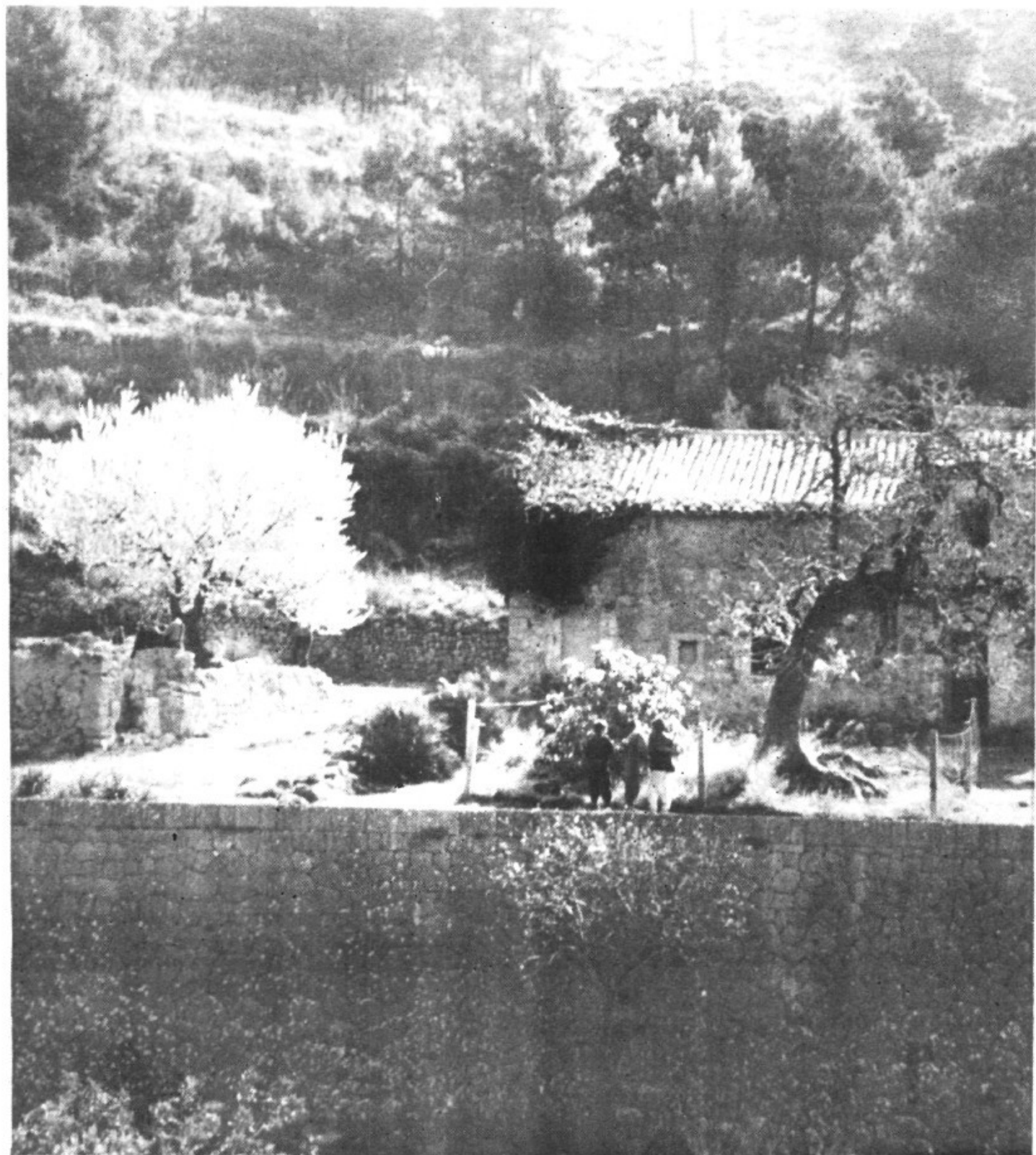
FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

Nº 32

MARÇ

1989

Editorial

SUMARI

Editorial i Sumari, ...	2
Societat Consumista	3
Carta P.S.O.E.	4
Nota Consell de Redacció, ...	5
Àrees Naturals Protegides	6
Les Herbes	8
Pàgina Sanitària, ...	9
Amb una mica d'imaginació	10
Ernesto Cardenal, ...	11
Sa Xerradeta, ...	12
Bullit de Notícies, ...	14
Correu Obert, ...	16
Passatemps, ...	18
Desde el Balcó de la Sala	19
Casa de la Vila	19
Demografia, Temps, Telèfons, ...	20
Carrerany Esportiu, ...	21
Fem Carrerany, ...	24

EQUIP DE REDACCIÓ

Bartomeu Arbona Quetglas
Pep Lluís Corresa Martínez
Jaume Ferriol Fiol
Antoni Mas Negre
Jaume Mestre Llompart
Pere A. Pons Quetglas
Joana Maria Queralt
Onofre Sureda Ribas

COL·LABORADORS

Delegació d'Informació de
l'Ajuntament de Maria
Pere Crespi i Salom
Bartomeu Monjo
Maika Lozano
Enric Pozo Mas
Claustre de Professors
C.P. A. Monjo
Joana Gelebart Mas

Portada:

SA TRAPA

Fotografia de Jaume Mestre

LA NOSTRA COMUNITAT AUTÒNOMA I MÉS CONCRETAMENT LA NOSTRA TERRA, MALLORCA, A MÉS D'UNA LLENGUA I UNA CULTURA PRÒPIES, TÉ UN FLORA I UNA FAUNA QUE LA FAN DISTINTA A ALTRES TERRES I QUE LI DONEN UN PAISATGE TÍPICAMENT MEDITERRANI.

A UNA ALTRA EDITORIAL JA DEFENSAREM LA PRESERVACIÓ DELS GRANS ESPAIS NATURALS QUE HAN ESTAT TRADICIONALS SÍMBOLS DE LA LLUITA ECOLÒGICA EN DEFENSA DE LA NATURA.

LA DEFENSA DE LA NOSTRA MALLORQUINITAT PASSA PER LA DEFENSA DE LA NOSTRA TERRA I DE LA FLORA I DE LA FAUNA QUE DINS ELLA VIUEN.

LA RECUPERACIÓ DE LES RACES AUTÒCTONES, QUE FINS FA POC ESTAVEN EN PERILL DE DESAPARICIÓ, HA POSSIBILITAT QUE AVUI QUASI POGUEM DIR QUE APART DEL CA DE BOU, LA RESTA DE RACES ESTAN EN UNA FASE DE RECUPERACIÓ.

ENCARA QUE NO EN LA MESURA QUE VOLDRIEM, ORGANISMES OFICIALS I GRUPS ECOLÒGISTES FAN FEINA PER QUE LA NOSTRA TERRA NO ES DEGRADI DE CADA DIA MES I UNA VEGADA SALVATS ELS OBSTACLES DE L'ESPECULACIÓ I ELS INTERESSOS PRIVATS DAMUNT ELS COL·LECTIUS, JUNTAMENT AMB UNA FORTA CONSCIÈNCIA DE LA GENT EN TORN D'AQUEST PROBLEMA, PODEM ATURAR LES PÈRDUES I INICIAR LA REPOBLACIÓ DEL QUE JA ESTÀ PERDUT.

UN GRAN LLEGAT PER ALS NOSTRES FILLS SERIA L'ENTREGA D'UNA MANERA DE VIURE EL MÉS HARMONIOSA POSSIBLE AMB LA NATURA. NO OBLIDEM QUE EL PATRIMONI DE LA NATURALES A ÉS UN PATRIMONI COMÚ, EN CANVI LA DEGRADACIÓ I L'ESPECULACIÓ, SÓN BENEFICI D'UNS POCOS AMB UN BÉ QUE ÉS DE TOTS.

PER AQUEST MOTIU, "FENT CARRERANY" VA APROVAR A LA SEVA DARRERA REUNIÓ DE LA JUNTA DIRECTIVA L'APORTACIÓ DE 10.000' - PTS. PER AJUDAR AL G.O.B. EN LA COMPRA DE "SA TRAPA".

D'AQUESTA MANERA TOTS EL SOCIS DE "FENT CARRERANY", ENCARA QUE D'UNA MANERA QUASI SIMBOLICA, HAURAN AJUDAT EN LA PRESERVACIÓ D'UN ESPAI NATURAL QUE ES VEURÀ LLIURE DE L'ESPECULACIÓ I LA DESTRUCCIÓ.

Fotografies:

Pep Lluís Corresa
Jaume Mestre

Edita:

Associació Cultural FENT CARRERANY
Femenies, 1
07519 Maria de la Salut

Imprimeix:

Apostol y Civilizador
Petra

Nº Depòsit Legal: PM-457/1986

+++++
+ La redacció de Fent Carrerany +
+ no es fa responsable de les +
+ opinions dels qui hi escriuen +
+++++

LA SOCIETAT CONSUMISTA:

LA MARGARINA VEGETAL

Si agafam un producte d'aquesta naturalesa en el mercat, trobam la següent informació en quant a la composició:

Components naturals-

Oli
Aigua
Llet
Sal

Aromas i colorants naturals:

E-161, E-160 a
Vitamines A, D i E

Additius

Emulgents naturals
E-471, E-479
Antioxidants
E-312, E-320, E-321
Conservador E-202
Acidulants E-330

Les margarines són cossos grassos alimentaris que es presenten en forma d'una emulsió plàstica d'aigua dins oli. Molt parescudes a les mantegues en quan a gust, vista, propietats i utilització.

Mege-Mouries farmacèutic francès a 1.869 va essr el seu inventor, després d'un concurs organitzat per Napoleó III : "sobre cossos grassos apareguts a la mantega però de preus inferiors, conservable llarg temps sense alteració del seu valor nutritiu".

Originàriament, es fabricaven amb grasses animals emulsionades dins l'aigua o llet. Posteriorment, s'utilitzaven olis vegetals, fluids endurits per un procés d'hidrogenació. Això va obrir les portes a altres olis, com soja, colza, etc. Actualment, hi ha diferents tipus de margarines en funció de l'estació de l'any i regions de consum o utilització.

Pere Crespi.

Als companys del consell de redacció de Fent Carrerany.

Una vegada haver analitzat els deu darrers numbs de la seva revista, i molt concretament les pàgines " desde el balcó de la sala", haver confeccionat una estadística pensant que seria seriosa.

Aquesta Agrupació considera:

- 1º.- Que tals escrits no reflexen ni prop -fersi el que realment aconteeix als plens de la comissió de govern ni al plé del consistori.
- 2º.-Que una vegada haver llegit les actes del Ajuntament " ens referim a les axecades per el Sr.Secretari i firmades per els Srs regidors" Observam que a la revista apareixen informacions tedioses i manipulades greument.
- 3º.-Dedum que tals articles NO PODEN SER LA VEU DEL NOSTRE AJUNTAMENT i si la veu de un grup municipal que en no molt bona fé hi possa el que sigui del seu interés,manipulant l'informació ,donat relevancia i pompa al que interesi i de la resta o bé sen obliden o bé o manipulin de mala manera.
- 4º.-Aquestes greus acusacions esteim disposats a demostrarles davant un consell de premsa local format per els corresponsals assignats al nostre poble i un representant de les dues revistes locals " Tot sants i Fent Carrerany ".

Aceptant el veredict del esmentat consell.

En previsió de que tals fets tenguin un dret a réplica que no sigui una simple carta a la revista, la qual s'amaga al recó ont es vol posar. Aquesta agrupació DEMANA A VOSTES:

La concessió de una plana mensual de la seva revista, la qual es titularia "la nostra paraula" ,el seu contingut seria escrit i gráfic intentant mantenir serietat i respetuositat amb tot aixó si amb certa xispa de humor.

Quedant a l'espera de la seva decissió rebeu una cordial salutació de aquesta agrupació.

Maria de la salut 7 desembre 1989.

PER LA AGRUPACIÓ SOCIALISTA.

ANTONI LUX
MAS.

RESPOSTA DEL CONSELL DE REDACCIOA LA NOTA DEL P.S.O.E.

Als darrers dies del passat mes de Gener, ens va arribar mitjançant un membre del Consell de Redacció de "FENT CARRERANY", una nota de l'Agrupació Socialista de Maria de la Salut i que reproduïm al costat d'aquesta pàgina degut a la seva importància.

Aquesta, segons nosaltres, és que considerem que la seva contestació, que hem decidit el Consell de Redacció que fos pública, ha d'anar acompanyada de la nota original que ens mou a contestar. Per altra banda, el lector tindrà els dos elements de la qüestió davant ell i no estarà a les fosques.

En el moment de l'entrega, es va consignar que no era per a publicar, emperò ja que en la nota es vol que siguem "jutjats" públicament i la mateixa està recolzada per un col·lectiu i en el seu nom un càrrec polític del mateix que li dona validesa, creim que mereixem una defensa pública dins el mitjà de comunicació que es critica.

Després de llegir la nota firmada per Antoni Lluç Mas, creim que s'ha de contestar ja que hi ha coses en ella que s'han de deixar clares.

Des del principi fins al final, la nota diu ben poc a favor dels firmants i en representació seva de n'Antoni Lluç, ja que dona compte d'un desconeixement de la revista i insinua una política de caça de bruixes a on no n'hi ha.

Volem creure que l'Agrupació ha confós la pàgina de la revista i que en lloc de xerrar de la "Des del Balcó de la Sala", es volen referir a la de "Casa de la Vila" i tot ha estat un error.

Com a Consell de Redacció de "FENT CARRERANY", hem de dir que la Delegació d'Informació de l'Ajuntament és la que ens facilita el contingut de la "Casa de la Vila" damunt extractes de les actes que s'aixequen i que firmen en el seu moment els regidors. Si hi ha queixes per part del grup socialista, és a l'Ajuntament on han de demanar responsabilitats.

La pàgina "Des del Balcó de la Sala", ha aparegut des del mes de Novembre de 1987 en que es va publicar la primera, en vuit ocasions i totes elles excepció feta d'una en el mes d'Agost del 88 en que va sortir un avanç del programa de les Festes de la Mare de Déu, sempre han anat firmades personalment per regidors del nostre Ajuntament i tan sols en una vegada han estat dos els firmants de la pàgina.

"Des del Balcó de la Sala", des d'un primer moment, ha estat a disposició dels regidors, siguin quins siguin i el grup al que pertanyin, per usar-la com a mitjà d'informació per arribar a la gent.

Fins ara, just l'han utilitzada En Magí Ferriol i En Bartomeu Monjo regidors membres del Independents de Maria.

Els altres grups polítics municipals, per ara han brillat per la seva absència a l'hora d'enviar algun escrit, cosa aquesta que respectem.

"Des del Balcó de la Sala", mai ha intentat ser una pàgina que reflecteixi el que ha estat un Comissió de Govern o un Ple de l'Ajuntament, més bé una pàgina d'opinió pels que són regidors municipals.

No volem entrar, a nivell col·lectiu, en polèmica damunt manipulació informativa. No volem entrar en un joc de confusió informàtica, que està des de fa estona dins el nostre poble i deixem als nostres lectors l'opinió damunt el que es publica.

Pensem que els únics tribunals que es poden constituir, són els que marca la Constitució Espanyola i no volem ésser jutjats per gent de poca credibilitat informativa i dubtosos interessos, i que estan molt enfora de ser objectius.

Les pàgines de "FENT CARRERANY", ho repetim una vegada més, estan obertes a tot-hom per expressar la seva opinió lliurement sempre que es complin les normes que fins ara han marcat la nostra trajectòria: estar escrites en la nostra llengua, estar firmades per una persona en nom seu o en representació d'un col·lectiu i estar enviada a ser possible abans de dia quinze del mes.

Amb aquestes condicions i amb aquest Consell de Redacció, la publicació està garantitzada. Aquí no amagam res, no tenim res que amagar, però tampoc volem ésser mandats ni coaccionats, això que quedi clar.

Esperant la recepció dels articles o treballs de l'Agrupació Socialista de Maria de la Salut i dels seus regidors:

CONSELL DE REDACCIO DE "FENT CARRERANY".

manifestació per Cabrera

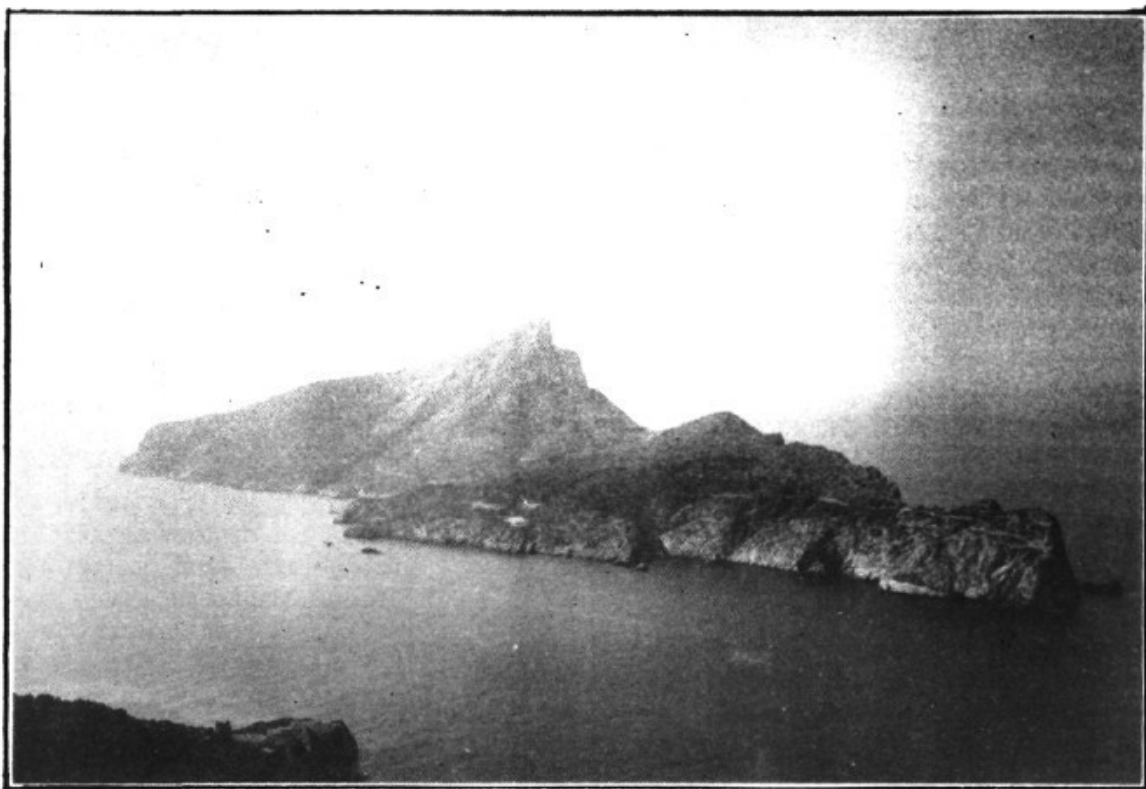
NO a les maniobres militars
NO a la permanència de l'Exercit
NO a la burla d'un acord unanime del
Parlament Balear
NO a la tergiversació dels informes científics

SÍ al Parc Nacional

dijous 16 de març, a les 20h.

Passeig des Born

AREES NATURALS PROTEGIDES (1).

Fins a 18 espais naturals es troben a Mallorca, alguns d'ells baix la figura jurídica de Parc Natural, com és el cas de S'Albufera, altres com Espais Naturals d'Especial Interés com són els cassos d'Es Trenc o Punta de n'Amer.

L'iniciativa ha partit d'un binomi un tant estrany i que és més conegut pels seus enfrontaments que per la seva col·laboració: el Grup d'Ornitologia Balear (G.O.B) i la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori del Govern Balear.

Dins els 18 espais naturals, les activitats humanes poden introduir uns canvis damunt el seus pobladors naturals: la fauna i la flora.

En aquest sentit, podem dir que en les Illes Balears existeixen moltes espècies úniques en el món que és necessari protegir. Altres tenen una difícil supervivència i la tasca de tots nosaltres, els que habitam dins aquesta Comunitat Autònoma, és la de velar perquè no desapareguin per complet.

La societat, és cada vegada més sensible als temes referents a la defensa del patrimoni natural i cultural i també capaç de movilitzar-se per què el benefici

econòmic d'uns pocs no hipotequi el futur de tots.

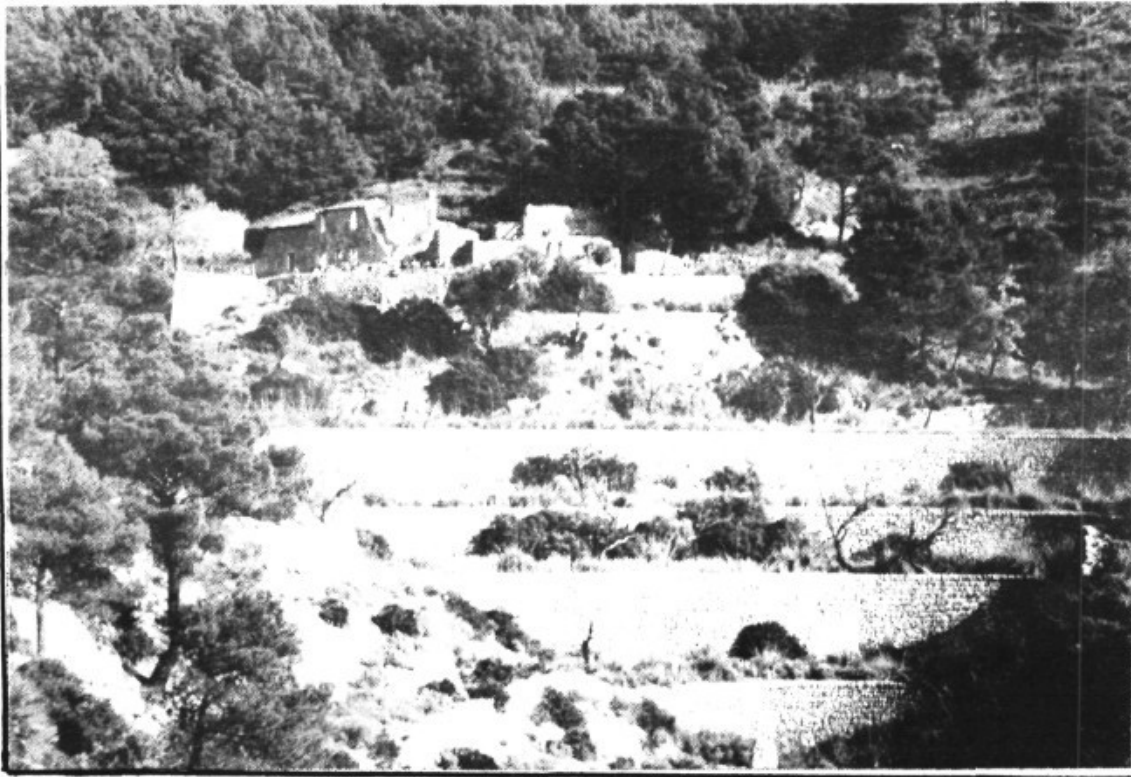
Dins les divuit finques o espais protegits a Mallorca, S'Albufera és l'espai natural millor conservat i contribueix a n'això el caràcter públic del terreny, mentre que Es Trenc ocupa el lloc darrer en quant a conservació efectiva, ja que és una propietat privada.

Aquest fet, ha estat definitiu per que no es pugui realitzar una verdadera gestió conservacionista damunt l'àrea.

El fet de que una àrea natural a protegir estigui o no en propietat privada, no toca ésser obstacle per la seva millor o pitjor preservació. Si es duen a terme mesures proteccionistes damunt la natura dels terrenys la preservació serà efectiva.

L'educació de la gent a l'hora de conèixer els espais naturals, és fonamental per la protecció de la natura i el fet de que sigui un àrea protegida fa moltes vegades que els que les visitin es pensin que la zona és de la seva propietat i fassin allà el que vulguin.

Per evitar això, la gent s'hauria de concienciar de que un espai protegit, és més que res un disfrut

contemplatiu de la zona sense alterar el medi natural on es troba amb comportaments urbans. Un exemple del que no s'ajusta a aquesta perspectiva, és fer una paella, acte aquest que fan molts dels que surten en el seu temps lliure i visiten un lloc d'interès ecologista, no és precisament conservacionista.

Per altra banda, cada una de les nostres accions dins qualsevol àrea natural, protegida o no, haurà de passar per no espenyar el seu medi natural i si respectar-lo i fins i tot ajudar amb la seva conservació en la mesura en que es siga possible.

Per un futur millor, la incorporació dins les estructures educatives de camps d'aprenentatge o centres d'interpretació de medis ambientals, pareixen la millor manera per una vertadera educació ambiental.

En el proper número, vorem quines són algunes de les àrees naturals protegides de les que poden gaudir a Mallorca i que algunes d'elles han estat visitades per "FENT CARRERANY" en les seves excursions mensuals.

Jaume Mestre.

LES HERBES

Des dels romans fins al segle XVI, els olis es feien amb les llavors de les herbes. Més tard es varen utilitzar per treure lluentor als mobles i rajoles. Les persones suficientment afortunades per tenir-ne un bany, preparaven amb els olis aditius casolans per tals menesters, ja en aquesta època es feien tintes i dentífrics a base d'herbes.

La influència i us de les herbes va arribar al NOU MON de mà dels colons, que varen portar a les Amèriques herbes i espècies procedents de tota Europa.

Una secta de CUAQUEROS (una de les sectes del protestantisme) varen ser dels primers que tingueren èxit comercial amb el cultiu, envasament i venda de les fines herbes i herbes medicinals.

La popularitat de les herbes, va començar a decaure als segles XVIII i XIX, coincidint amb els avanços dels coneiximents científics i la fabricació de substituts sintètics de les propietats de les herbes, per la qual cosa poc a poc moltes de les plantes caigueren en des-us, exceptuant alguna perenne com és el cas del julivert, la menta, etc.,

LLIMONERA (CITRUS LIMON)

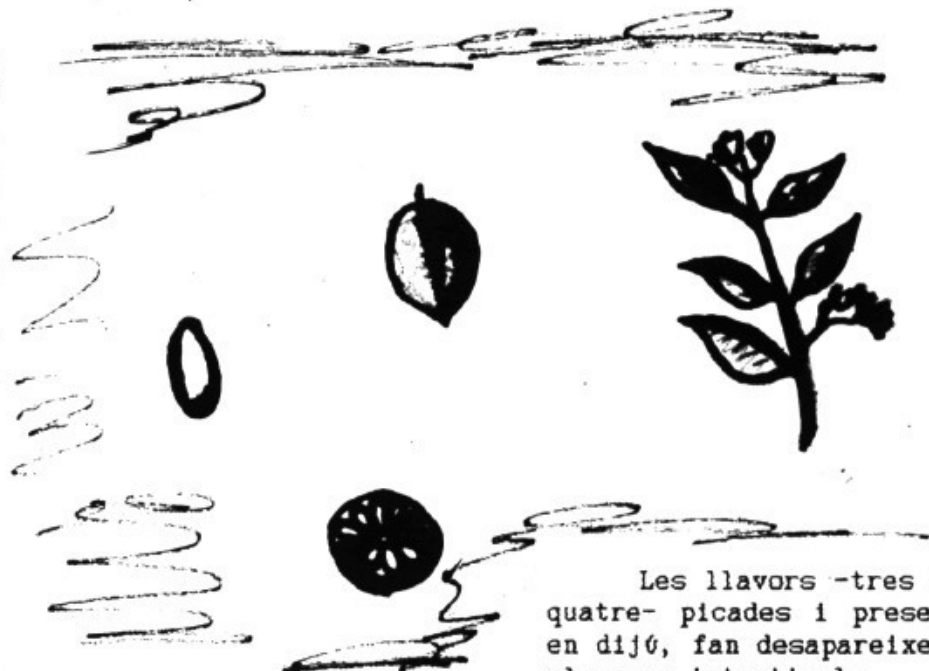
La llimonera és un cítric amb molta vitamina C, més que la taronja, la gran coneguda d'aquesta vitamina.

D'aquest arbre se'n aprofiten com a medicinals, el suc dels fruits, les llavors i les fulles.

El suc és el millor medicament antiescorbútic, i és bo per les depressions nervioses, inflamació de les genives i la faringitis.

Té la major aplicació en llimonades, purgants i refrescants.

El suc d'una llimona endolcit amb sucre, i pres després de dinar i sopar, és un excel·lent remei preventiu i curatiu del reumatisme i l'arteriosclerosi.

Algunes gotes preses amb aigua combaten les ventositats. En gargarismes -aigua i llimona amb parts iguals-, és curatiu de les angines, glopetaixat cura les llagues de la boca.

Les llavors -tres o quatre- picades i preses en dijó, fan desaparèixer els cucs intestinals.

Les fulles tonifiquen el ventrell, poden ser preses en infús teiforme -bullida i colada-.

Es refrescant, diurètic, astrigent, vermífug i antisèptic.

INFOs: ES LA BEGUDA MEDICINAL OBTINGUDA DE VERTER AIGUA A PUNT DE BULLIR SOBRE L'HERBA.

TISSANA: BEGUDA MEDICINAL QUE S'OBTE DE BULLIR EN AIGUA L'HERBA.

Maite Lozano

Pàgina sanitària

NUTRICIÓ

En aquest número començarem una sèrie d'articles que faran referència a la correcta alimentació, és a dir, a la NUTRICIÓ. Com és comprensible començarem per l'alimentació de la dona embarassada i la mare lactant.

L'ALIMENTACIÓ DE LA DONA EMBARASSADA

Una dona embarassada de cap de les maneres ha de ser considerada com una malalta - cosa aquesta molt freqüent-, més bé és el seu un estat que podem anomenar fisiològicament normal, si bé es cert que requereix una sèrie de cuidats especials i una gran atenció a la seva dieta perquè el nin neixi fort i sà.

Una alimentació excessiva o nutritivament xereca, pot ocasionar un excés de pes i en conseqüència un part difícil. Es aconsellable que al final de l'embaràs una dona no sobrepassi els 9-12 Kgr. de sobrepes per damunt el seu normal.

En general, la dieta d'una dona embarassada ha de ser rica en calci, proteïnes i vitamines, i molt moderada en calories. És a dir, la llet, el formatge, els ous, el peix i la carn fora greix juntament amb ensalades, fruites i verdures que li aporten les vitamines A i C, ajudaran a combatre l'estrenyiment tan freqüent en aquesta etapa de la seva vida.

Els aliments rics en calories (pa, pastes, arròs...) li poden proporcionar l'energia necessària per la seva situació. Els dolços

pastisseria en general, han de ser mesurats a la proporció justa, evitant sempre els excessos.

Com a norma s'ha d'evitar el següent:

- Els menjars pesats, ja que poden donar males digestions.
- El tè o cafè
- Excés d'espècies a la dieta.
- Excés de dolços.
- Les BEBIDES ALCOHOLIQÜES i el TABAC estan completament contraindicats, fins i tot a dosis petites poden ser perjudicials pel nou ser en formació.

L'ALIMENTACIÓ DE LA MARE LACTANT.

La dona que alimenta dels seus pits al fill, té més necessitats de substàncies nutritives que en qualsevol altra època de la seva vida.

La mare lactant, ha de proporcionar al seu fill tot allò que li fa falta per desenrotllar-se correctament, ja que el nin els sis primers mesos de vida augmenta molt més ràpidament que en qualsevol altra època de la seva vida, en aquesta etapa creix uns 15 cm. i dobla el seu pes.

Només una mare ben alimentada serà capaç de proporcionar al nin tots els nutricis que li fan falta. Però no per això la

mare ha de menjar per dos, sinó més bé ha de procurar menjar correctament, amb una dieta equilibrada i en quantitat justa, evitant d'aquesta manera l'obesitat tan freqüent en aquesta etapa de la seva vida. La dieta ha de ser senzilla, amb aliments naturals i evitant aquells aliments de sabor fort (col-i-flor, col, col de Brusel·les, espàrecs, etc.), evitant els excitants, (cafè, tè, ...), i mantenir la prohibició de l'alcohol i el tabac.

S'ha de procurar mantenir la lactància -si no hi ha cap complicació- fins els 3-4 mesos de vida, ja que a més de donar el millor aliment al nostre fill, esteim aportant-li les defenses que el protegiran contra moltes de malalties. Per resumir: L'embaràs i la lactància són dos moments de la vida d'una dona on els cuidats en la seva alimentació s'han de extremar; procurant menjar correctament assegurarem una adequada nutrició evitant els tant freqüents problemes d'obesitat difícils de solventar després.

J. L. Corresa

RECORDEU QUE EN AQUESTA ÈPOCA, L'ADMINISTRACIÓ DE MEDICAMENTS MÉS QUE MAI HA DE SER CONTROLADA ESTRINGENTMENT PEL METGE. Són molts els medicaments que poden traspasar la barrera placentària i d'aquesta manera afectar al fetus; d'altres poden ser eliminats per la llet materna de tal manera que donant de mamar al nin, estarem administrant-li un medicament que no li fa cap falta o pot perjudicar la seva salut.

Per continuar amb la mateixa tònica, sense cap altra intenció que donar-li a aquesta pàgina bon HUMOR i dinàmica "marxa", aquesta vegada imaginarem que haguessin duit els tres Reis d'Orient a distintes persones i entitats.

- Secretari de l'Ajuntament: Un batle fix.
- Martí Serra (administratiu): Rebuts domiciliats.
- Antoni Sureda (funcionari): Màquina d'escriure elèctrica.
- Catalina Ramis (administrativa): Contracte fix.
- Miquel Bergas (peó municipal): Granera automàtica.
- Tomeu Carbonell (Policia Municipal): Un "motorino".
- Joan Mas (aparellador): Un vigilant d'obres.
- Jesus de Orbe (metge): Una bona infermera.
- Jose L. Corresa (ATS): Una bona auxiliar.
- Tomeu de l'Havana: Una batuta.
- Pep Buñola (encarregat Poliesportiu): Un Poliesportiu pavimentat.
- Catalina Ferragut (farmaceutica): La xarxa de clavegueram.
- Caçadors: Una veda menys vedada.
- Mariense: Un ascens a Primera Divisió.
- Cop de Gas: Que carburin igual de bé que l'any passat.
- Club Ciclista: Un velòdrom.
- Fent Carrerany: Una autopista.
- Tots Sants: Una verge.
- Quintos: La Blanca.
- Club d'Escacs: Un KARPOF Bergas, un KARPOF Mas, un KARPOF Ferriol...
- Grup d'Esplai Es Rebrot: Un local.
- Grup de Teatre: Un escenari.
- Tercera Edat: Un autocar.
- Associació de Pares d'Alumnes: Més nins.

Maika Lozano

NOTA:
PER PROBLEMES TÈCNICS A L'HORA DE LA IMPRESSIÓ, TORNAM A REPETIR AQUESTA PÀGINA

Ernesto Cardenal

és un Poeta, un Polític, un Religios i un Revolucionari; va néixer a Granada, Nicaragua l'any 1.925.

Estudià filosofia i lletres a la Universitat Autònoma de Mèxic, després realitzà estudis per a postgraduats a la "Columbia University de Nueva York.

Va conèixer la persecució, fou empresonat i milità en la resistència. El 1.956 sobrevingué un gran canvi en la seva vida. Abandonà la resistència i entrà en la trapa de Getzemani, a Kentucky, a on té com a mestre de novicis al poeta monjo Thomas Merton.

Segueix un període de silenci i meditació. Cardenal comprèn ara que esquerres i dretes, revolució i dictadura, no són tan realitat polítiques com, i en primer lloc, esdeveniments espirituals. La política li segueix interessant sempre, però la veu -com ell mateix assenyala- amb ulls distints dels d'abans. Veu que les arrels dels tirans s'enfonsen en profunditats majors de les que h'avia pensat: "Sovint les trobo també en mi mateix, en el meu actuar quotidià. Els dictadors viuen en nosaltres."

El clima de Kentucky ni li prova, va a Cuernavaca, Mèxic, i d'aquí a Medellín, Colòmbia, per acabar els estudis de teologia. el 1.965 torna a Nicaragua, a la catedral de Managua és ordenat sacerdot. A l'interior del gran llac a la illa de Solentiname, indret de difícil accés, allà lluny del món, Fundà amb alguns amics una comunitat, s'ocupa dels insulars, fundant una escola i un policlínica. Escultor destacat, realitza amb els seus companys treballs artesanals.

Ha ocupat càrrecs polítics des de la caiguda de Somoza, com el de ministre d'educació i ciència.

Com a persona humana, religiosa, revolucionària, i política, és un dels pocs que sap combinar l'oració, la meditació i l'escriptura, amb la revolució i la política.

Pensa i medita amb la passió per a l'home en un món més humà

BENAVENTURAT L'HOMME Salm 1

Benaventurat l'home que no segueix les consignes del Partit
ni assisteix als seus mítings
ni s'asseu a la taula amb els gàngsters
ni amb els Generals en el Consell de Guerra.
Benaventurat l'home que no espia el seu germà
ni delata el seu company de col·legi.
Benaventurat l'home que no llegeix els anuncis comercials
ni escolta les seves ràdios
ni creu en els seus eslògans.

Serà com un arbre plantat prop d'una font.

ERNESTO CARDENAL. Del llibre
"SALMS. Clamor d'Amèrica"
l'any 1.964).

Jaume Ferriol

SA XERRADETA:

L'AMO EN MARTÍ DE SON MONJO

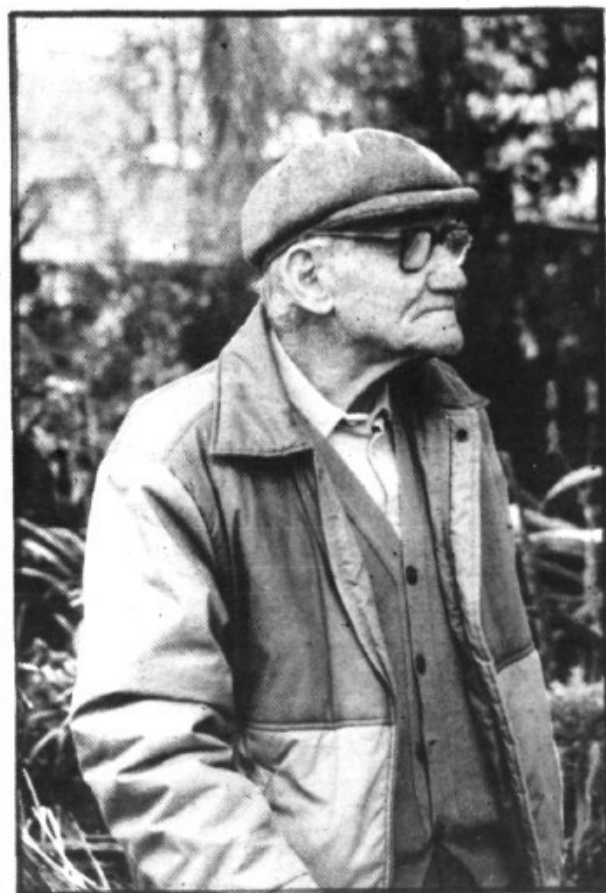
L'amo En Martí de Son Monjo, Martí Monjo Perello, neix a Llubí el dia de Sant Joan, ara farà vuitanta-quatre anys.

Ens conta que de petit va estar amb els seus pares a Santa Eulàlia -és una finca que es troba entre Santa Margalida i Ca'n Picafort-

"Aquesta finca s'arrendava per vuit anys, però no arribàrem a estar-hi els vuit anys, després de fugir de Santa Eulàlia vaig anar a França quatre anys, arribant fins Alsàcia, havent de tornar per la mort del meu estimat pare, i tot d'una em vaig posar al cap de la família, conreant les terres".

Aleshores Son Monjo era una finca dels voltants de Maria de la Salut, molt diferent del que coneixem avui, essent l'agricultura la font de riquesa de les illes, doncs encara no havia arribat el turisme que coneixem avui.

L'amo En Martí de Son Monjo compaginà l'activitat agrícola-ramadera, amb la de regidor a l'Ajuntament de Maria, per quatre vegades al llarg de la seva vida.

XERRADETA AMB L'AMO EN MARTÍ DE SON MONJO

" Son Monjo va ésser durant molts anys un lloc on els amos de les possessions de la muntanya acudien per cercar gent del poble, la gent hi acudia per llogar-se amb els amos a collir olives, per fer de pastor, porquer, oguer, etc.... la gent es llogava pels dies de la Mare de Déu (8 de Setembre), els contractes es feien de paraula, aquest solia durar un any, de Mare de Déu a Mare de Déu.

Jo i altres regidors vàrem ésser els promotors del projecte de fer la Plaça des Pou, aquest projecte el duguerem a terme després de superar nombroses dificultats; també obrírem alguns carrers, i començàrem les escoles.

Una de les coses de les quals m'he empenadit és la de no haver tornat a França, allò era un món completament diferent al d'aquí, era un país molt més avançat al nostre, allà vaig aprendre moltes coses. "

L'amo En Martí ens parlà molt de l'activitat agrícola i ramadera, i també parlàrem del cavall mallorquí, ens digué que era molt bo, i molt fort, s'emprava per tot.

Una de les coses que ell ha viscut i nosaltres sols n'hem sentit parlar és dels bous que s'empraven per fer feina, tant per tirar dels carros com de l'arada.

El poble estava envoltat de possessions grans, ens conta una glosa que deia:

Roqueta i son Fogueró,
Son Niell i Sa Torreta,
S'Hort d'en Marçal a la dreta,
tot això era d'un mateix senyor.

Com és el cas de Montblanc que en aquells temps tenia 1.400 cort rades.

El terme de Maria era un dels pobles on les terres produïen més gra, començant devora les mines i fins a Son Tovell era terra bona.

Les notícies a nivell nacional o internacional arribaven al poble a través del diari, jo sempre vaig estar subscrit a "La Almudaina" i després al "Diari de Mallorca". Aquests arribaven a través del tren de Sineu.

Jo durant molts d'anys vaig anar cada dissabte a Ciutat. Per anar-hi empràvem el tren, de Maria fins a Sineu hi anava a peu, a vegades qualcú em convidava a colcar amb el carro o amb la bicicleta.

Gràcies per haver tengut el gust de fer aquesta xerradeta amb nosaltres.

Jaume Ferriol i Pere Fons.

BULLIT de notícies

ENQUADERNACIONS

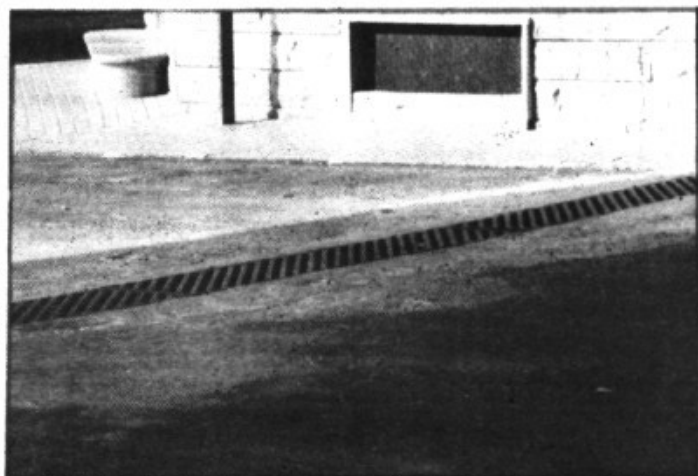
Els socis i subscriptors de la revista FENT CARRERANY que vulguin enquadrar els números corresponents a l'any 1.988 i anteriors si no ho han fet, ho podran fer.

• Arreplegau les revistes que van del Nº 18 fins al Nº 29, ambdues incloses i les podeu dur al local social de Fen Carrerany o a algun membre del Consell de Redacció.

A LA FI!!

Diuen que mai és tard si s'arriba. I és cert. A la fi s'ha arreglat el clot famós (els ratllats del desaigua) del carrer de Ses Corbates i també s'ha desembossat la Siquia Reial. Ara que ja podria ploure només ens donen vent.

FURGONETA NOVA

La passada setmana el nostre Ajuntament va estrenar una furgoneta nova, un cotxe de la marca Renault.

L'espai en blanc de dalt és el que teniem reservat per la seva fotografia, la qual no ens ha estat possible publicar perquè estava dins la cotxeria i ningú no la va voler treure per a fer-li la fotografia de rigor.

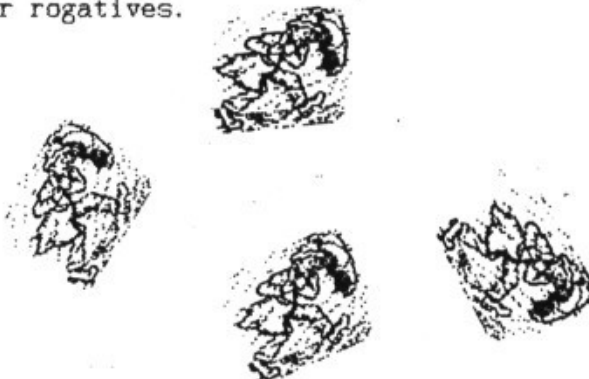
No hi va haver ningú que sabés de qui era competència per a moure-la.

MANCA D'AIGUA

Com diu la cançó de Na Maria del Mar Bonet: "Aigua vos demanam i vos Senyor mos dau vent ...", això és el que tenim en aquests moments.

Nocauen quatre gotes quan una forta ventada ja les ha eixugades. Les darreres ventades han ocasionat destroces.

Si contínuua sense ploure haurem de fer rogatives.

BULLIT de notícies

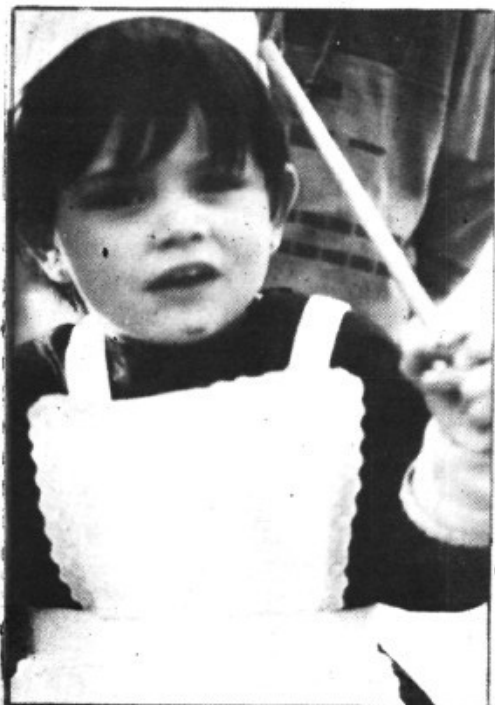

VA DE RUA!!

El passat dia 9 de Febrer, al capvespre, es ve celebrar una desfilada de desfilades allarg dels carrers més centrals del poble. Organitzada pel C.P. A. Monjo. Hi participaren els professors, els alumnes i nombroses mares.

La rua anava precedida de la Banda de Tambors i Cornetes amb l'amo En Tomeu al front.

La festa acabà a la Plaça des Pou on els membres de l'Associació de Pares de l'escola repartí begudes, caramels i pastissos als participants.

CORREU OBERT

EL "DIARIO DE MALLORCA" EN LA LLISTA NEGRA.

Si no sabés per on van els tirs, estaria al·lucinant. Una vegada més, pens que aquest contamentides o veritats a mitges, que és pitjor, o intoxicador, o fantasma, perquè encara no ha estat capaç de donar la cara ja que firma amb el pseudònim "Mir i Mir", ha mostrat els peus per baix.

Tot el que segueix, ve a rel d'un comentari aparegut a l'esmentat diari amb data 16-II-89 i que amb tota mala llet està dirigit no contra el Claustre de Professors del C.P. A. Monjo de Maria de la Salut ni per com actuen sinó més bé contra els qui el formen.

El comentari és el que segueix:

■ LISTAS NEGRAS.-

Cuando ya parecía que esto de las listas negras había desaparecido del mapa me cuentan que en la Escuela de Maria de la Salut algunos profesores están dispuestos a controlar absolutamente la salud de sus alumnos y prevenir las caries evitando la ingestión de azúcares y otros alimentos. Pues bien, se lo

han tomado tan en serio que los pobres niños que acuden a clase con algún berenar dulzón los apuntan en la pizarra para que los demás tomen buena nota. Nos inclinamos a pensar que, aunque seamos unos perfectos desconocedores de los sistemas pedagógicos, hay otros medios para llegar a los mismos fines.

Aquest desinformador, en la seva nota diu que li han dit, no ho sap de fonts ben informades ni li interessa saber-ho, però sap que publicant això hi haurà un col·lectiu que se sentirà al·ludit i molest, que és el que ell vol, i no s'ha molestat tan sols en averiguar si el que escrivia era del tot cert.

L'he anomenat desinformador perquè, o bé té una colla d'inútils que l'informen o ho fa amb tota mala intenció per acabar d'intoxicar els aires que es respiren en torn a l'esmentat diari i personatge en qüestió.

Tan a l'un com a l'altre, pot tenir per segur que els tenim en la "llista negra". Al diari, per tenir un director que consenti aquests atropells, des d'aquí farem el que podem perquè cada dia es llesgui manco, i al desinformador, per mentider pocavergonya.

Per si li interessa el que es fa amb les llistes, és dur un control de berenars, dents netes i glopeg de flúor, perquè l'escola du tres anys realitzant un programa de "Prevenió de la càries" dirigit per un equip d'educació sanitària del Consell Insular de Mallorca, hi ha dues llistes per classe però no n'hi cap de negra, tenen altres colors.

Senyor "Mir i Mir", per "que se sepa" una vegada més ha aficat la pota fins al fons.

Això no és seriós i ho sap molt bé. Li torn repetir per segona vegada, que no es fii dels malintencionats informadors i acudeixi a les fonts originals de la notícia.

Onofre Sureda.

CORREU OBERT

LA VERITAT, ENCARA QUE ALGU NO LA CONTI.

El claustre de professors del C.P. A. Monjo de Maria de la Salut manifesta la seva total disconformitat amb la publicació del "Diario de Mallorca" del dia setze de febrer de 1.989 titulada "Listas negras" i firmada amb el pseudònim de "Mir i Mir" ja que el que descriu no és veritat.

Senyor Mir i Mir, pensam que és cert que vostè desconeix els sistemes pedagògics del nostre centre, però no tan sols això sinó que amb aquests escrits que de tant en tant apareixen a l'esmentat diari ens sembla que té molt poc de periodista professional. ¿No seria millor cercar la veritat tal com és per a després publicar-la, que encapçalar els escrits dient "me cuentan"?

Sàpiga senyor que la nostra pedagogia està molt allunyada d'anotar a la pissarra als alumnes que fan coses incorrectes, sinó tot el contrari, tractam d'estimular-los positivament i com que sabem molt bé que així no ho aconseguirem, ja no se'ns ocorre fer-ho. El que si volem és que s'autocontrolin i aconseguesquin uns hàbits correctes ja des de petits. Pensam que hagués estat més positiu demanar-nos una explicació de com es realitza en el nostre centre el programa d'Educació Sanitària del Consell Insular de Mallorca del qual est mestres només som uns col·laboradors i que, malgrat algú pensi el contrari, ha donat i està donant molts bons resultats als alumnes dels centres que l'estan fent, que són molts.

El Claustre de Professors
C.P. A. Monjo,

RESPOSTA A UN AMB MOLT Poca VISTA

El passat dia setze de febrer vaig llegir una crònica al "Diario de Mallorca" i em deixà bastant confusa. Un senyor el pseudònim del qual és Mir i Mir, diu que a les escoles de Maria de la Salut tots els nins i nines, pel simple fet de dur dolç en el berenar, els apunten a la llista negra i els altres prenen bona nota. Com a mare d'alumnes de segon i quart d'E.G.B. vull informar de que fa uns quants anys a les escoles vingueren uns dentistes per fer un control de càries als nins del cicle inicial i del cicle mitjà. Varen donar unes fulles d'informació pels pares per saber si els seus fills tenien o no càries. després d'una temporada, vingueren a donar una conferència per informar-nos de com podriem prevenir les càries dels nostres fills.

Com és possible que aquest Mir i Mir tengui tan poca vista i escrigui una "xorrada" d'aquesta mena?

A més a més, des d'aquella conferència, els mestres dels cicles inicial i mitjà, sense cap obligació, recorden als nostres fills que després d'haver berenat es netegin les dents i les respallin bé.

Per acabar, diuen que totes les coses són del color del vidre amb que es miren; perquè en Mir i Mir no canvia els vidres negres de les ulleres pel color de rosa? Vauria les coses molt més boniques i no tan negres, és un consell d'una mare que té més bona vista.

Joana Gelabert

CARTA AL DIARI DE MALLORCA COMARCAL

Sembla com si el poder fàctic de que disfruten els doni aquesta situació de privilegi per llançar tota mena d'acusacions, xerrant tot sovint de dirigisme, egocentrisme, megalomania, etc...

Davant tota aquesta "magilomania" crònica de que fan ostentació, servint-se d'un mitjà com el D.M. en l'edició comarcal i un comportament tan pretencios com provocatiu, crec que hi cap una mesura condemnatòria.

Amb una conducta tan poc exemplar sense tenir la prestància de donar l'altra part de cara fan d'acarnissar-se amb aquesta terminologia.

Com som profà en collites periodístiques no vull apel·lar a principis que haurien de regir l'exercici de tan noble professió, pel que pens que deuriem de sotmetre's a uns canons més dignes amb mesura i correcció. tal volta caldria corregir aquests excessos. Ningú por considerar-ho tan genèric, quan ataquen unes normes de convivència d'una comunitat, sense saber apreciar la seva diversitat i amagant al mateix temps tot un recull de ressentiments personals plen d'insidia i d'intents de polititzar i desqualificar a tot un col·lectiu.

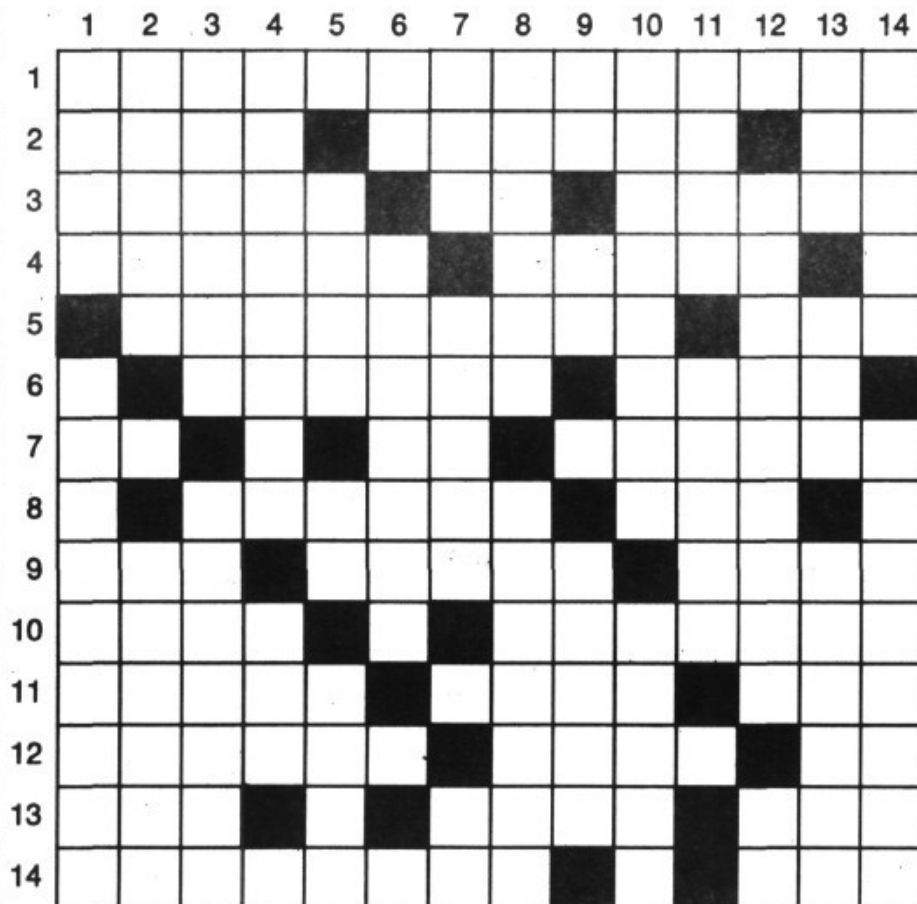
Es podria constatar que no hi ha motivació per a conduir-se així.

M'escús de qualificar el producte i els autors i afegir que diu molt poc a favor de la tasca que s'han encomanada.

I posats a demanar, que facin més gala en l'ofici, amb bon estil i honestitat.

Bartomeu Monjo.

PASSATEMPS

Mots encreuats JAUME GRAU

H.: 1. Aquest poeta anglès, mestre de sànscrit, és un dels pares de la poesia moderna (noms i cognom que rellisquen pel catorze vertical). - 2. Malaltia de la vinya. Posa en guàrdia. Article. - 3.

Bosc de coníferes de Sibèria. L'onzè mes jueu. No es pot dir que rodi la pilota en aquest esport. - 4. Un de la llista dels reis visigots. Acció d'afollar. Una de rodona. - 5. Duen el rostre tapat a causa

de la revolució. Destresa a fer coses. - 6. Una pe. Ajustà a les noves mides. Sembla mentida que unscucs facin una tela tan fina. - 7. Deltat egípcia. Una de rodona. El que diràs si et pessigo. Ho vol arribar a ser el visir Iznogoud. - 8. Una i. Fer un tro. Entrant marítim. Una ena. - 9. "Te deix amor la ... com a penyora", de Carme Riera. Monstres molt gormands. No sempre és de bon gust preguntar-la. - 10. Suport financer. Zero. Individu de l'espècie humana. - 11. "Amb tots els petits ..., adult et consideres", canta en Raimon. A l'exterior. Difícil de trobar. - 12. Espai de temps indefinit. "Qui menja ... se les pensa totes." Una ena i una te. - 13. Kant la va criticar. Zero a l'esquerra. Qui s'absté de pensaments impurs. Cap vegada. - 14. Camp ple d'arròs. Una e. Individu d'un antic poble de la Campània.

V.: 1. Serrat ha musicat aquests versos de Passaseit que segur que coneixeu, dos mots però posaran a prova la vostra memòria si voleu enllestir la columna: "Res no és mesquí / ni cap hora és isarda. / Ni és fosca la ventura de la nit. / I la rosada és clara / que el sol surt i s'ullprèn / i té delit del bany: / que s'emmiralla el llit de ... cosa feta. / Res no és mesquí, / i tot ric com el vi i la cara colorada. / I l'onada del mar sempre riu. / ... d'hivern - Primavera d'Estiu / i tot és Primavera: / i tota fulla verda eternament". - 2. Transparent com el cristall. Una a. Donar notícia. - 3. Sentirà odi. Fa la feina dura del camp. - 4. Que li agrada de migrar. Hi fan bones lioneses. Una de rodona. - 5. Una a. Una Anna mallorquina. Dos zeros a l'esquerra. Capgirades, emissions fòniques. - 6. Possessiu. Japó als viatges de Marco Polo. Una a. I una essa. - 7. Hi ha sal barrejada. Animar el foc. Una efa. Negació casolana. - 8. Natural de Tebes. Descansar. - 9. Capgirat, després del do. Virtut teològica. Cent. Relatiu al sèrum. - 10. Ajustar al cos una peça de vestir. El d'Europa és dels primers. - 11. Germà de Fidel. Desaparegué damunt un carro de foc aquest profeta. Una a. - 12. Una ena. Vivien pendants de la mà de l'Emperador (sing.). Símbol químic del molibdè. - 13. Un bes cap per avall. Il·lumina si el capgireu. Fa pinyes aquesta planta. - 14. Veure l'1 horitzontal. Pertanyent a l'Antàrtida.

TORTADÈS Que us pengin si no sabeu...

S'obté a partir de la suor

Arran, gairebé fregant

Maregen més quan duen cresta

Ens envolten per totes bandes

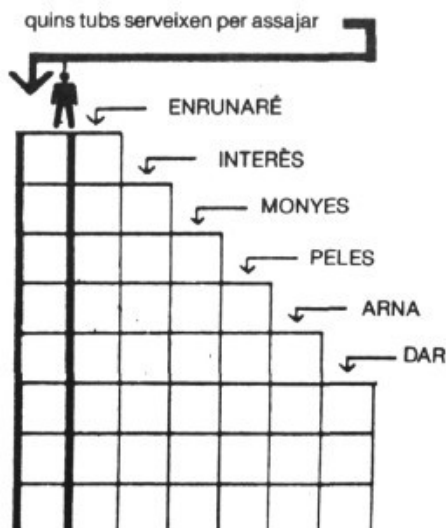
Zeus es transformà en brau per raptar-la

Que fa por per la seva magnitud

Fer minvar la nitidesa

Conté quatre barres

Les solucions a les definicions horitzontals encaixen amb les paraules de la dreta que heu d'encabir desordenadament a les columnes verticals

Jeroglífic

TORTADÈS

Què intenta sempre el calumniador?

**BUSCA
RES
TIGIAR**

Casa de la Vila

COMISSIÓ DE GOVERN DE DIA 9 DE FEBRER

Amb assistència de tots els seus components es prengueren els següents acords:

1.- Aprovar l'acta de la sessió anterior (26-1-89)

2.- Aprovar les següents despeses:

- A RUMAE, S.A, per feines a l'abocador des Puig... 132.720 pts.
- A Taller Gràfic Ramon, pels catàlegs de les Festes 194.600 pts.
- A José Pastor-Renault- per adquisició furgoneta ..... 663.740 pts.

3.- Aprovar les següents propostes del PSOE:

a) Clarificar l'horari del Metge Titular i Practicant, cursant escrits als organismes competents, així com el sistema de guàrdies.

b) Procedir a dedicar el 50% de les

quantitats concedides l'any anterior per a subvencions a entitats esportives, abans de l'aprovació del Pressupost Municipal pel 1989.

c) Procedir a arreglar el tema de la titularitat de les sepultures del cementeri municipal i després intentar aprovar un Reglament pel seu funcionament.

d) Sol·licitar la Cooperació Tècnica total per a la redacció del projecte de les obres d'Il·luminació integral del Polideportiu Municipal

4.- Assebeantar-se els assistents de la donació de compte de la Batlia referent als temes de la Mancomunitat: Pla d'Obres i Serveis i Inseguretat Ciutadana.

DES DEL BALCO DE LA SALA

L'AGRICULTURA I EL PLA DE MALLORCA

Un tant per informació i un altre per donar lloc a una xerrada amb el Conseller d'Agricultura feta a nivell de Mancomunitat podem dir que el Pla de Mallorca cau fora del concepte de zona desfavorida, per tant no està subjecta al pla d'ajudes de la Comunitat Europea per a millores agrícoles. Tot això suposa que qualsevol protecció, millorament, planificació, etc., depèn dels pressuposts ordinaris propis del govern autònom (o extra-ordinaris p.e.: Projecte Júpiter).

Això significa aixecar plans de desenvolupament de tot tipus que es complementin, com el que la Conselleria d'Agricultura té presentat.

En quan al projecte de la Marineta la Conselleria disposa de medis per acometre la seva finalització i queda a l'espectativa de la resposta dels interessats i dels resultats que es donin a altres projectes que ja estan en marxa.

De totes maneres aquest pla es va realitzar en un moment d'eufòria sense saber aprofitar els medis ni predisposar als agricultors. Per altra part està prevista la instal·lació d'unes plantes agro-alimentàries en uns punts determinats i es sol·liciten suggerències per a saber quina mena de plantes es muntarien. S'ha parlat d'un assecador de blat de les Índies o d'unes plantes de transformació de la patata.

Les ajudes aniran molt simplificades i reduïdes a una sola fulla amb les dades del sol·licitant i de l'explotació que es duren a terme a través d'Ajuntaments i Agències d'Extensió Agrària, prèvia visita dels agents per donar prou informació sobre el tema. Es calcula de moment que es facin uns 200 expedients per agent.

Els ajuntaments donaran força publicitat als afectats. El nostre Ajuntament disposa d'impresos per a sol·licitar aquestes ajudes.

Es va comentar i discutir molt el tema de l'Agroturisme i el Turisme Rural i la conveniència d'adaptar les Normes Subsidiàries per a disposar de zones ordenades al respecte, abans de recórrer a l'Interès Social, més que res per asubjectar-ho a la legislació.

Es va poder deduir de tots els comentaris i plantejaments que es precisa donar alternatives a l'agricultura la qual inevitablement es veu abocada a una lenta agonia o reduïda a nivells insospitables. Tot això és el que va donar a entendre el Conseller, malgrat el que es fa per evitar-ho. Es veu clarament que el Conseller es decanta cap en això influït pels interessos turístics i que l'administració fomentarà i donarà via lliure per fer aquesta reconversió.

Actualment s'està remodelant la Llei del Sol per ajustar-la i adequar-la a aquestes noves previsions.

Bartomeu Monjo

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT

En Pere Mas Arlés, Morí el dia 13 de febrer, a l'edat de 84 anys, Viví al carrer Nou nº 42.

N'Antonia Ginard Tugores, Morí el dia 16 de febrer, a l'edat de 76 anys, Viví al carrer Major nº 6.

Que descansin en pau.

JA L'HAN FETA

Des de que la feren En Biel i Na Joana, no l'ha feta ningú més.

BENVINGUTS

Aquest mes no hi ha cap naiximent. D'aquesta marxa ens quedarem tots sols

Aminau-vos.

METGES DE GUARDIA

Dies Localitat Telèf

DILLUNS MARIA 52 52
52 52

DIMARTS LLORET 52 02

DIMECRES COSTITX 51 31

DIJOUS LLUBÍ 52 22

DIVENDRES SINEU 52 08
52 02

Angel 24: 28 13
Abonat: 629

CAPS DE SETMANA:

del dissabte a les 14 hor
al dilluns a les 9 hor

SINEU 52 02
Angel 24: 28 13
Abonat: 629

MARIA

AJUNTAMENT: 525002
525194

METGE: 525265

A.T.S.: 525285

APOTECARIA: 525020

ESCOLA D'ALT: 525085

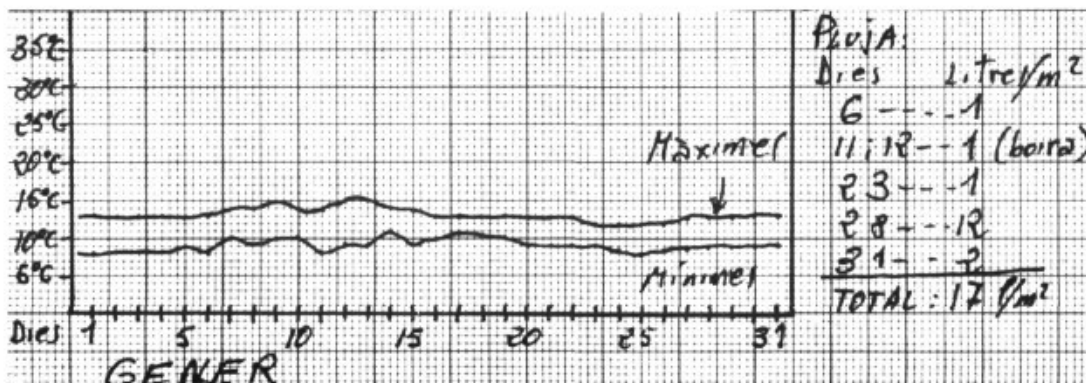
GESA INCA
AVARIES: 500700
BOMBERS: 0 8 5

AMBULATORI
D'INCA : 502850

SOM DURETA: 239447

AMBULANCIES: 200362

EL TEMPS

Carrerany

Esportiu

PAREIX QUE RES HA CANVIAT.

A rel de la publicació en tots el diaris de la nostra Comunitat Autònoma en la que es donava compte del Pla Programa d'Ajudes a l'Esport de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport del Govern Balear, he esperat fins a darrera hora per a veure si la delegació d'Esports del nostre Ajuntament es feia ressò de la mateixa i demanava una subvenció amb l'idea de promocionar l'esport dins Maria.

He esperat fins al darrer moment amb l'esperança de que a la sessió de la Comissió de Govern del dia 23 de Febrer i que finalment es va ajornar, el grup socialista presentàs un pla a desenvolupar en quant a la promoció de l'esport en base a una ajuda que podia arribar a un màxim de 500.000'-ptes.

El plaç acaba dia 15 de Març i tal vegada anant de pressa encara es pot fer alguna cosa, no perd l'esperança.

Davan aquest fet, he decidit passar revista al que ha estat la gestió esportiva del nostre Consistori, si bé ja feia estona que en tenia ganes, i me n'he adonat de que fins ara s'ha bassat en una política de subvencions sense tenir en compte la promoció del esport.

Des del moment en que En Rafael Oliver es va fer càrrec de la delegació d'esport, ningú va posar en dubte la seva capacitat, ja que era una persona amb un historial esportiu dens i pareixia l'indicat.

La seva tasca fins ara, i m'agradaria que em corregís algú, ha estat la següent: contratació d'un vigilant del poliesportiu municipal, pel que es pregava des de feia estona i al que no s'ha sabut treure profit, unes millores al terreny de joc del camp que han sortit caríssimes degut a la falta de planificació i a la falta de cuidat del mateix, il·luminació de la pista on es jug a futbol-sala que podríem qualificar d'acceptable i que haguera pogut possibilitar una millor utilització del recinte, una pista de tennis que hem de reconèixer que està millor que abans, la construcció d'unes grades a una de les voreres del camp de futbol i el reforçament de la paret.

A més d'això, s'han donades subvencions a

entitats esportives, COP DE GAS, C.C. Maria de la Salut, F.C Mariense per pagar deutes passats i les fitxes del 88-89, al Club D'Escacs de Maria, i sempre per què sigan ells els qui organitzin o desenvolupin. La Delegació D'Esports, just ha organitzat un torneig de futbol-sala, que ni tan sols s'ha liquidat, ja que es va aprovar a una sessió de l'Ajuntament fer-se càrrec de les despeses que ocasionarien els arbitratges federatius i els arbits just vengueren les primeres jornades amb la qual cosa l'aportació dels equips que havien pagat, altres reconeixen no haver-ho fet, donava com a resultat un sobrant de diners que encara s'han de justificar davant els participants. En Rafael va dir que es faria i aquí esteim. En el seu moment, vaig reconèixer la tasca que es va fer a l'hora de que es pogues jugar, just critic el que ve després.

Ara em queden les preguntes; i de la promoció de l'esport entre la gent i sobre tot entre els més petits què?, i de la possibilitat de tenir uns recintes esportius en condicions i que facin ganes d'anar-hi, què?, i de l'organització d'activitats al poliesportiu ara que hi ha un vigilant, què?. Des d'aquí apunt algunes solucions: aprofitar a destacats deportistes regionals, pagats amb el diners de la possible subvenció per donar cursets a joves de Maria en esports com el basquet, el hand-bol, el volei, el tennis, etc... per així poder tenir monitors a dins el nostre poble que en qualsevol moment puguem ensenyar als petits i donar-los la possibilitat de practicar altres esports amb unes basses, intentar dur a Maria l'organització d'esdeveniments esportius importants que crein afició entre el joves, celebrar conferències i col·loquis per difondre els esports i conèixer la problemàtica dels mateixos i de la medicina esportiva, etc....

Es més fàcil "pagar" a altres perquè facin per nosaltres el que sempre hem vist fer que no la feina per intentar canviar els hàbits esportius i les estructures. A Maria sempre s'havia fet així des de l'Ajuntament, res ha canviat.

Jaume Mestre.

Carrerany

Esportiu

CANVIS A LA JUNTA DIRECTIVA DEL CLUB D'ESCACS DE MARIA.

Com ja informàrem en l'entany edició de "FENT CARRERANY", estava obert el període electoral dins el club; el qual finalitzà el passat 28 de Gener amb l'elecció de la nova Junta Directiva, que és la següent:

President: Enric Pozo Mas.

Vice-president: Miquel Ferriol Bergas.

Secretari: Gaspar Mas Mas.

Tresorer: Pere Alomar Payeras.

Vocals: Toni Frau i Jeroni Bergas.

ACTIVITATS -CLUB D'ESCACS.

-Ja s'ha iniciat el III Curset d'escacs escolar, que finalitzarà per Pasqua amb un torneig entre els al·lots de Maria que vulquin participar-hi.

-També dins les festes de Pasqua hi haurà una confrontació entre fadrins i casats associats al club. Tots hi estan convidats, sense distinció de sexe.

-El 25 de Febrer, comença el Campionat de Mallorca individual, vorem si la participació marianda millora l'actuació de l'any passat.

KASPAROV, EL REI DE L'ESCACS MUNDIAL.

El passat 14 de Febrer, els mallorquins, amants dels escacs varen vibrar amb el Campió del Món: "El fill del canvi", En Gary Kasparov.

Tots els qui vàrem acudir quedàrem impressionats pel seu joc: varietats en les apertures, agressivitat en les seves estratègies (no volia perdre cap partida de les 25) i el gran poder de concentració varen esser les seves armes.

Els resultats són evidents: 23 victòries i 2 taules. Entre els seus rivals, hi havia un jove de 14 anys, En Pere Pons que quasi va guanyar, li faltà serenitat, ja que tenia jugada per derrotar al campió, fet que En Kasparov li explicà.

Al final, tots els afeccionats als escacs, més de 500, entre ells 5 integrants del club de Maria, donàrem un gran aplaudiment. La nit va esser màgica.

Enric Pozo.

Carrerany

Esportiu

ASSEMBLEA DEL C.C. MARIA DE LA SALUT.

Bartomeu Bergas Matas, serà el primer soci honorari del Club Ciclista Maria de la Salut, després d'haver-ho acordat així l'Assemblea General de Socis celebrada el passat mes de gener.

A la mateixa reunió, després de presentar a tots els assistents el nou equip que participarà a les curses de la temporada 89, es va planificar el calendari d'actuacions. La primera data important serà el dia 24 de Març, festivitat del Divendres Sant, la qual es farà un any més el dia de l'anada a Lluç amb bicicleta. La partida serà el matí per fer la primera aturada a Llubí per "repostar" i continuar tot seguit cap a Lluç. Després d'arribar tots i visitar la Mare de Déu, retornarem a Maria. Al migdia, el dinar de socis es farà probablement al restaurant "El Cruce" de Vilafranca.

El dia vuit d'abril es disputarà la primera cursa d'aquesta temporada a Maria. Es tracta d'una prova amb participació internacional, la qual, per disputar-se entre el Trofeu Ciutat de Palma i el Cinturó Ciclista, es previsible que tenguí un bon nombre de participants de gran nivell. El circuit tindrà la meta a la Plaça des Pou i l'itinerari serà la carretera Maria-Muro, Sa Serra i carretera Sineu-Maria amb 19 kilòmetres a cada volta i un total de cent quatre kilòmetres.

La festivitat del dilluns, primer de Maig, s'aprofitarà per a la disputa d'una cursa per a socials i veterans per carretera. Per als nostres corredors servirà de preparació del "Pla-89".

La competició esmentada, el "Pla de Mallorca", començarà enguany, el diumenge 14 de maig amb una durada de sis setmanes i poques variacions respecte a l'edició de l'any anterior.

A més de la tradicional jornada ciclista de les Festes de la Mare de Déu, reservada pel dia vuit de Setembre, s'intentarà fer una diada completa, amb curses per a totes les categories, el diumenge dia nou de Juliol, en

conmemoració del desè aniversari de la fundació del Club Ciclista.

La temporada ciclista competitiva de Maria de la Salut, tindrà la seva culminació, un any més, el diumenge dia 24 de Setembre amb la

disputa de la tercera edició del Campionat de les Balears per a socials, organitzat un any més amb l'Agrupació Ciclista de Sineu.

A la mateixa reunió assembleària, es va retocar la composició de la Junta Directiva de l'entitat, la qual, romangué de la següent manera:

- President: Antoni Font Bergas.
- Vice-president: Miquel Perelló Oliver.
- Secretari: Bartomeu Arbona Quetglas.
- Tresorer: Miquel Capó Planas.
- Vocals: Gabriel Vanrell Felani, Joan Estarellas Tugores, Pep Payeras Oliver, Bernat Ribas Molinas, Sebastià Quetglas Mas i Pere Mulet Vademar.

Després de revisar i aprovar els comptes de la passada temporada, va finalitzar l'Assemblea, iniciant-se la campanya de captació de socis per a l'any del desè aniversari: 1.989.

Tomeu Arbona.

FEIM CARRERANY.

El passat diumenge 12 de Febrer, amb una puntualitat quasi desacostumada, només amb vint minuts de retard sobre l'horari previst, un grup cada vegada més nombros, es concentrà a la Plaça des Pou per sortir d'excursió. Per primera vegada en molt de temps, passàrem de la trentena d'excursionistes, concretament

57. Partirem amb cotxes fins a Sant Elm, on els deixàrem i després de berenar emprenguerem la marxa cap a La Trapa.

Després d'alguns moments de dubte, aconseguirem encertar amb el camí correcte, ja que ningú del grup no l'havia feta abans.

Desde Sant Elm, fins a Ca'n Tomevi és prou pla, però després va pujant de manera vertiginosa amb rampes que superen el 80% de desnivell.

A mitjan costa ja es pot contemplar l'illa de la Dragonera al complet. Feia un dia esplèndid, però la clitja no ens permetia comprovar si es veia Formentera.

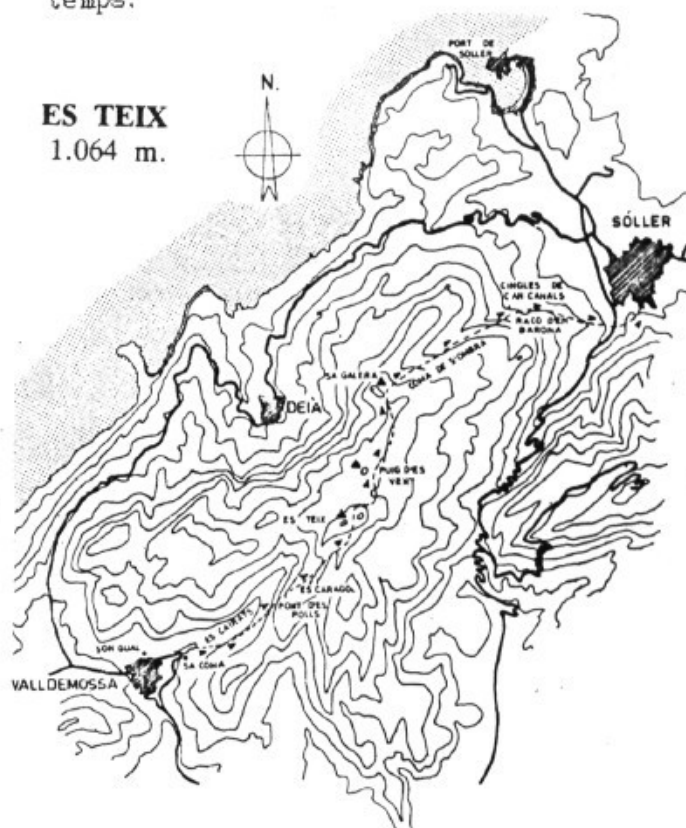
Una vegada arribats a La Trapa, ens adonàrem del complet abandó de l'avall de Sant Josep i quedàrem també impressionats de la feinada que va fer aquella gent: marjades, cases, la font amb les seves mines, ... Pensam acertada la decisió de voler restaurar el conjunt, perquè val la pena i això ha confirmat la gentada que hi havia a pesar de les dificultats de l'accés.

La tornada va ésser més fàcil ja que pràcticament tot és costa avall i ja es sap que costa avall tots els sants hi ajuden.

Una vegada a Sant Elm, hi va haver una dispersió de cotxes. Uns quants tornàren per Establiments, Banyalbufar, ens aturàrem al Mirador Ricardo Roca on prnguerem café i contemplàrem la posta del sol dina la mar, cosa poc poc factible des de la nostra localitat, passàrem pel Mirador de les ànimes i acabant a Valldemossa on ferem una xocolatada. Aquest darrer reco-rregut per la Serra de Tramuntana Oest, és digne de veure ja que ens permet de contemplar un paissatge poc usual per a nosaltres, la Costa Mallorquina. Pensam que val la pena tornar-hi amb més temps.

ES TEIX

1.064 m.

De cara al mes que vé i seguint la programació d'excursions, tenim previst anar al Teix, de 1.064 m. (Tramuntana Oest) des del qual es pot contemplar tota una ampla panoràmica de la nostra accidentada orografia i l'embruixament del nostre Mediterrani blau. Tot això serà dia 12 de Març.

La sortida es farà des de la Plaça des Pou a les 8'30 hores i esperam que els assitents tornin ésser molts.

